

DZIAŁALNOŚĆ ODDZIAŁU POLSKIEGO TOWARZYSTWA HISTORYCZNEGO W NOWYM SĄCZU W 2003 R.

Pracą Oddziału liczącego 30 członków kierował Zarząd wybrany w październiku 2001 r., z mgr Leszkiem Migratą na czele jako prezesem. Odbyło się pięć zebrań Zarządu.

Członkowie Polskiego Towarzystwa Historycznego włączyli się w działania na **rzecz popularyzacji historii naszego miasta i regionu**. Mgr Dorota Damian była współorganizatorką międzyszkolnego konkursu „Sądeckczyzna — moja mała Ojczyzna” w Gimnazjum nr 2 im. U. Kochanowskiej w Nowym Sączu (styczeń 2003 r.). Wjury zasiadał m.in. mgr Leszek Migrata. Zarząd Oddziału ufundował nagrody.

Oddział PTH zorganizował III edycję **regionalnego konkursu „Ziemia sądecka — od przeszłości do współczesności”**. Finały ustne rozgrywek odbyły się 11 czerwca 2003 r. Wiedzę uczniów na temat ziemi sądeckiej i sposób jej prezentacji oceniało jury w składzie: mgr Irena Basta.

mgr Marta Gron, dr **Maria** Kruczek, mgr Marek Michalik, **mgr Anastazja** Plechta, mgr Antoni Szczepanek, p. Anna Totoń. Nauczyciele nie byli członkami tych komisji, które oceniały odpowiedzi i cti uczniów. Wyniki finału:

szkoły podstawowe

1. Witold Więcek — nr 21 w Nowym Sączu — opiekun mgr Marek Michalik
2. Dominik Mąka — nr 8 w Nowym Sączu — opiekun mgr Krzysztof Prusak
3. Marcin Kula — Podegrodzie — opiekun mgr Beata Zagórska
4. Alicja Wysowska — nr 21 w Nowym Sączu — opiekun mgr Marek Michalik
5. **Łukasz** Kulpa — Zespół Szkół Podstawowe — Gimnazjalnych w Łososinie Dolnej — opiekun mgr Krystyna Krochmal
6. Damian Bobrowski — nr 21 w Nowym Sączu — opiekun mgr Marek Michalik

gimnazja

1. Kinga Filipek — nr 2 w Nowym Sączu — opiekun mgr Dorota Damian
2. Klaudia Pławiak — Zespół Szkół Podstawowo-Gimnazjalnych w Łososinie Dolnej — opiekun mgr Krystyna Malinowska
3. Karolina Basta — Tęgoborze — opiekun mgr Irena Basta
4. Kinga Poskard — Mystków — opiekun mgr Marek Kiełbasa
5. Magdalena Leśniara — nr 5 w Nowym Sączu — opiekun mgr Monika Fiktel-Szcartet

szkoły ponadgimnazjalne

1. Łukasz Kierzek — II I_O w Nowym Sączu — opiekun dr Maria Kruczek
2. Michał Mółka — II LO w Nowym Sączu — opiekun dr Władysław Kruczek
3. Michał Rolka — II LO w Nowym Sączu — opiekun dr Władysław Kruczek
4. Joanna Bocheńska — LO w Tęgoborzy — opiekun mgr Irena Basta
5. Beata Wilk — Technikum Żywności w Tęgoborzy — opiekun mgr Irena Basta
6. Agnieszka Fałowska — LO w Tęgoborzy — opiekun mgr Irena Basta

Uczestnicy i ich opiekunowie otrzymali cenne nagrody książkowe ufundowane przez Biuro Senatorskie Andrzeja Chronowskiego, Gimnazjum nr 5 w Nowym Sączu, „Optimus” IC S.A., Polskie Towarzystwo Historyczne Oddział w Nowym Sączu, Popradzki Park Krajobrazowy, Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana” Oddział w Nowym Sączu i Związek Sądeczan. Wraz z pamiątkowymi dyplomami wręczyli je: Leszek Migrata — prezes PTH, Maciej Kurp — prezes Związku Sądeczan i Stanisław Pazucha — wiceprzewodniczący Oddziału Małopolskiego Katolickiego Stowarzyszenia „Civitas Christiana”. Organizacją Konkursu zajmowali się; mgr Irena Basta z Zespołu Szkół w Tęgoborzy, mgr Marta Gron i mgr Anastazja Plechta z Gimnazjum nr 5 w Nowym Sączu oraz mgr Marek Michalik ze Szkoły Podstawowej nr 21 w Nowym Sączu.

Polskie Towarzystwo Historyczne wsparło finansowo wykonanie tablicy poświęconej Bronisławie Szczepańcównie, zasłużonej harcerce. Tablica została wmurowana 27 września 2003 r. w gmachu II Liceum Ogólnokształcącego im. M. Konopnickiej w Nowym Sączu — szkoły, której Szczepańcówna była absolwentką, a następnie nauczycielką. 2 listopada 2003 r. Zarząd Oddziału przyłączył się do kwesty sądeckich stowarzyszeń na odnowę miejscowych nekropolii.

14 lipca 2003 r. w Muzeum Okręgowym w Nowym Sączu odbyła się uroczysta **promocja XXXI tomu „Rocznika Sądeckiego”**. Publikacja została poświęcona zmarłemu na początku 2002 r. historykowi, Józefowi Bieńkowi, autorowi wielu artykułów zamieszczonych m.m. w „Roczniku...” Spotkanie prowadził red. Jerzy Leśniak. Przy stole prezydielnym zasiadli. Józef Antoni Wiktor — prezydent Nowego Sącza, prof drhab. Feliks Kiryk — redaktor naczelny „Rocznika Sądeckiego”, Leszek Migrata — prezes PTH. W promocji wzięli udział przedstawiciele

władz miejskich, parlamentarzysty, rektorzy wyższych uczelni działających w Nowym Sączu, autorzy, członkowie PTH, kombatanci i miłośnicy historii Nowego Sącza. Przybyłych na spotkanie powitał J. A. Wiktor. Złożył podziękowanie redakcji za ofiarną pracę i zapewnił o wsparciu finansowym kolejnych tomów wydawnictwa. Prof. Feliks Kiryk w swoim wystąpieniu omówił zawartość merytoryczną i wartość naukową promowanego „Rocznika...” Podkreślił olbrzymie zasługi mgr Mieczysława Smolenia, sekretarza redakcji, dla kronikarskiej dokumentacji życia Nowego Sącza. Z satysfakcją stwierdził, iż kolejni prezydenci Nowego Sącza, począwszy od Jerzego Gwiżdża, tworzyli dobrą atmosferę dla wydawania „Rocznika...”. Niemalże są również zasługi Leszka Zegzdy — byłego wiceprezydenta I Józefa Kantora — dyrektora Wydziału Spraw Społecznych Urzędu Miasta.

Sylwetkę sądeckiego historyka, któremu poświęcony został XXXI tom „Rocznika Sądeckiego” i jego prace badawczą przedstawił mgr Zbigniew Mordawski. O działalności konspiracyjnej w czasie II wojny światowej w ruchu ludowym i w AK Józefa Bieńka mówił Leopold Lachowski — prezes Koła Miejskiego Związku Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych. Honorowymi gośćmi spotkania byli córka J. Bieńka, Janina i syn Andrzej, którym prezydent J.A. Wiktor wręczył pamiątkowe egzemplarze „Rocznika Sądeckiego”.

Uroczystość promocyjną uświetnił występ muzyków z Państwowej Szkoły Muzycznej II stopnia im. F. Szopena w Nowym Sączu, braci Wojciecha i Macieja Wróblów, Członkowie PTH brali udział w historycznych sesjach naukowych, m.in.:

- stosunki polsko-ukraińskie w I połowie XX wieku (19 września 2003 r. w Przemyślu),
- dorobek naukowy prof. drą hab. Feliksa Kiryka (27 września 2003 r. w Sandomierzu),
- Jezuci w Nowym Sączu (18 października 2003 r.).

Prowadzili też własne badania naukowe (mgr Tadeusz Duda, mgr Urszula Duda, dr Maria Kruczek, mgr Leszek Migrala, mgr Józef Słowik, mgr Michał Załona, mgr inż. Leszek Zakrzewski), Nauczyciele — historycy zdobywali kolejne stopnie awansu zawodowego. Przygotowywali młodzież szkół ponadgimnazjalnych do Olimpiady Historycznej i konkursów organizowanych przez Zarząd Główny PTH. Największe sukcesy odnieśli uczniowie dr Władysława Kruczka z II Liceum Ogólnokształcącego im. M. Konopnickiej w Nowym Sączu. W eliminacjach M stopnia XXIX Olimpiady Historycznej (szczebel okręgowy), które odbyły się w styczniu 2003 r. w Uniwersytecie Jagiellońskim uczestniczyło 5 uczniów tego nauczyciela: Karol Grzybowski, Wojciech Iwański, Liliana Liszka, Maciej Pękała i Joanna Świerad. Do rozgrywek na tym etapie zakwalifikowali się również uczniowie z I Liceum Ogólnokształcącego im. J. Długosza w Nowym Sączu: Mirosław Bregin — uczeń mgr Celiny Oleksy oraz Bernadeta Duda — uczennica mgr. Michała Załony. Wśród 28 laureatów szczebla centralnego (12-14 kwietnia 2003 r. Gdansk-Jelitkowo) na IV miejscu uplasował się Karol Grzybowski. Tytuł finalisty uzyskał Maciej Pękała. Regulaminową nagrodą dla uczniów było zwolnienie z egzaminu maturalnego z historii z oceną celującą i indeks na dowolny kierunek studiów humanistycznych w wybranej uczelni. Wyróżniające wyniki sądeckich licealistów przynoszą satysfakcję ich nauczycielom. Dr Władysław Kruczek od 2001 r. jest członkiem liczącego ponad stu nauczycieli różnych specjalności ogólnopolskiego Stowarzyszenia Nauczycieli Olimpijskich.

Działalność Oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego w Nowym Sączu w 2003 r.

Ważnym wydarzeniem w działalności PTH w 2003 r. było Walne Zgromadzenie Delegatów, które odbyło się 20 września w Przemyślu. Z Oddziału w Nowym Sączu uczestniczyli w nim dr Maria Kruczek i mgr Marek Michalik. Obrady poprzedziła Msza św, w intencji uczestników i zmarłych członków PTH odprawiona w kościele OO. Salezjanów,

Zebrani delegaci w liczbie ponad 150 wysłuchali sprawozdań ustępujących władz: prof. dr. hab. Wojciecha Wrzesińskiego — prezesa Zarządu Głównego. Głównej Komisji Rewizyjnej i Sądu Koleżeńskiego. Przyjęto protokół Walnego Zgromadzenia Delegatów z dnia 16 września 2000 r. Dokonano wyboru członków honorowych PTH. a następnie — po sprawozdaniach regulaminowych Komisji — przeprowadzono wybory nowych władz. Prezesem na następną kadencję został prof. dr hab. Krzysztof Mikulski z Uniwersytetu Toruńskiego. Nad przestrzeganiem statutu Towarzystwa i regulaminu obrad czuwał prof. dr hab, Henryk Rutkowski. Uczestnicy zwiedzali zabytki Przemyśla I spotkali się z władzami miasta. 21 września 2003 r. historycy mieli możliwość wyjazdu na wycieczkę do Lwowa.

Dominującym wątkiem dyskusji na Nowym Zgromadzeniu Delegatów była organizacja 17. Powszechnego Zjazdu Historyków Polskich, który odbędzie się w Krakowie w dniach 15-18 września 2004 r. pod hasłem „Tradycja a nowoczesność-tożsamość”. Środowisko historyków krakowskich przygotowało materiały informacyjne.

Kwestionariusze rejestracji na Zjazd zainteresowani mogą pobrać w siedzibie Zarządu Oddziału PTH w Nowym Sączu. ul. ks. Kard. Wyszyńskiego 3. Swoją udział można zgłosić również pod adresem poczty elektronicznej zjazd@jazon.hist.ui.edu.pl, a wyczerpujące informacje na temat poszczególnych sympozjów uzyskać na stronie internetowej <http://jazon.hist.uj.edu.pl/zjazd>.

Środowisko historyków Nowego Sącza poniosło w 2003 roku bolesne straty. Zmarli Józef Plechta i Zbigniew Mordawski — regionaliści zamieszczaćcy liczne artykuły na łamach „Rocznika Sądeckiego”. Józef Plechta był długoletnim aktywnym członkiem PTH.

Biogramy tych zasłużonych postaci zostaną przedstawione w kolejnych tomach „Rocznika”.

Maria Kruczek